

Bildutako zenbaitek gai honi buruzko erizpide batzu agertzen dituzte. Elkarrikketa labor bat ere sortzen da.

Testamentu irekirako ereduaren bidean izeneko txostena irakurtzen du Andres Urrutia jaunak, Eusko Jaurlaritzako Euskararen Aholku Kontseiluko kide eta Ondarroako notari den Jaun honek, euskarak zer gora-behera izan dituen Notaritzan eta Erregistro alorretan azaldu du, Araudi Notariala, Euskal Komunitate Autonomoko Euskararen Erabilpenerako Oinarrizko Legea, Nafarroako "Ley Foral del Vascuence" eta 1973.eko Konpilazioa zehazten ditu. Amaitzeko "Testamentu ireki" baten formulaziorako proposamena egiten du, euskara erraz bat eredu harturik.

Elkarrikketa labor baten ondoren, Euskaltzainburuak txostengileari eskerrak emanez, batzarrea amaitutzat ematen du.

Fr. Luis Villasante
Euskaltzainburua

Jose M. Satrustegi
Idazkaria

1988-V-27

Donostian, Gipuzkoako Diputazioaren jauregian bildu dira euskaltzain osoak 1988ko maiatzaren 27an, goizeko hamar t'erdietan. Etorri dira: L. Villasante burua, J. Haritschelhar buruordea, P. Altuna, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, E. Larre, J. M. Lekuona, F. Ondarra, Tx. Peillen, P. Salaburu, J. San Martin, I. Sarasola, J. M. Satrustegi eta P. Zabaleta euskaltzainak. Bertan egon da J. L. Lizundia urgazle idazkariordea.

P. Charriton, J. L. Davant, X. Diharce eta J. Iriart-Urruty jaunak, ezin etorria adierazi dute.

Txomin Peillen euskaltzain berriari ongietorria emanez hasi du L. Villasante jaunak batzarrea.

Apirileko batzar-agiria onartu da.

Harri landuen hiztegia

J. Haritschelharek aurreko batzarre batean aipatutako "Harri hiztegiñoa" ikusi da lehenik. Harri landuetan agertu ohi diren marra, apaindura, eta gurutze moten euskal izenak jaso nahi dira berorien erabilpena finkatzeko. Gaia ez da berez oso ezaguna eta lan horietan ibili direnen iritzia jasotzea beharrezkoa ikusten da, hala nola, arte lanetan ikasiena. Nola nahi ere, aurrelanen bat oinarritzat harturik errazago litzateke, beste noizbait egin izan den bezala, zerrenda osotzen joatea. J. M. Lekuona, F. Ondarra eta J. San Martin arduratuko dira lehen bilketa ekartzez.

Bilboko Euskal Katedraren mendeurrena

Aurten betetzen da Bilboko Euskal Katedra sortu zeneko ehunurteburua. Hori dela eta ospakizun berezia sartu zuen Euskaltzaindiak urteko egutegian.

Eguna eta egitaraua aipatu dira gaur. Ekaineko azken ostirala San Juan egunean delarik Diputazioko bulegari eta etxezainek festa dute eta hilabeteko batzarea uztaillaren lehenera atzeratzea erabaki da. Goizeko hamar t'erdietan bilduko dira euskaltzain osoak eta 12etan egingo da batzarre irekia. Gertakizunari buruzko bibliografia eta gaia ikertu dutenen izenak aipatu ditu J. L. Lizundiak. Egun horretako egitaraua honela gelditu da: euskaltzainburuaren sarrera hitzen ondotik, Ines Pagola, A. Irigoyen eta J. A. Arana mintzatuko dira.

Egun berean, L. Villasantek paratutako *Mogelen dotrina* aurkeztuko da.

Egoitza berria

Bilbo Plaza Barriko egoitzari buruzko azken harremanen kontu eman du euskaltzainburuak, bere esku utzi baitzen Bidarraiko batzarrean barne aldaketen azken onarpena. Arkitektoekin Arantzazun bildu zela esan du eta paper guziak prestatuak eraman zituztela inolako istilurik gabe. Ordurako A. Irigoyen eta P. Salaburuk euren aldetik ikusia zuten proiektua. Solairuz solairu azalpena entzun ondoren, Euskaltzaindiak erabakiarekin bat zetorrela ikusita eman zion bere oneritzia.

Izendapenak

Lekeitioko Udalak Eusebio Erkiaga euskaltzainari omenaldia eskainiko dio bihar, maiatzak 28. Euskaltzainburuak gutun pertsonal baten bidez zorionak eman dizkion arren, batzarreak bere aldetik A. Irigoyen izendatu du ordezkari ospakizun horretarako, Euskaltzaindiaren izenean goresmenak eta erabaki honen azalpena bidaliz.

Oiartzungo Udalak Manuel Lekuona euskaltzain ohiari egin nahi dion omenaldiaren egitaraua prestatzeko, Euskaltzaindiaren ordezkari bat eskatu du. J. San Martin Jagon Sailburua arduratuko da.

“Bizkaiko Ibilaldia 88” Txurdinagan egingo da aurtan eta P. Salaburu joango da Euskaltzaindiaren izenean.

Bizkaiko Irakaslegoaren Unibertsital Eskolak bizkaierazko gaitasuna frogatzeko azterketak egingo ditu hirugarren urteko ikasleentzat eta ordezkari bat eskatzen du. Jaun Luis Goikoetxea izendatu da.

Eskuartekoak

Udako Euskal Unibertsitateko arduradunen gutun bat jaso zen apirileko batzarrearen ondoren, Eusko Jaurlaritzarengandik *Onura Publikoko* aitortpena lortzeko dokumentazioa biltzen ari direla esanez. Horretarako, Euskaltzaindiaren onespren-agiria eskatzen dute, izendapen hori merezi duela esango duen lekukotasunarekin.

Era guzitako eritziak agertu dira batzartuen artean bakoitzak bere pentsabidea arrazoituz, eta adostasunik ezean, isilkako bozketa egin da eztabaidaren ondoren. Zortzi txartel atera dira ezarekin, eta beste zazpiak oneritzia ematearen alde. UEU-k eskatutako babesa ez ematea erabaki du, beraz, batzarreak.

Asturiasko Hizkuntz Akademiak bertako agintariengandik jasotako erasoaren berri eman da prentsa mozkinak banatuz. Ez da ikusten zer egin lezakeen Euskaltzaindiak. Telegrama igorri zaie atxikimendua erakutsiz.

Senperen maiatzaren 22an egin zen “Herri Urrats” egunerako Gipuzkoako gobernadoreak mugan ipinitako oztopo eta erasoengatik protesta zehatza egitea eskatzen du X. Kintanak euskaltzainburuari zuzendutako gutun batean. Gero E. Knörrek gutunaren erudia izan daitekeen zirriborroa irakurri du. Eztabaidatu eta orraztu ondoren, Julen Elgorriagari bidaltzea aipatu da, kopia gobernadoreari helaraziz. Bozketa egin ondoren, horrela egitea erabaki da hamaika bai eta hiru ezezkorekin.

F. Krutwig jauna Athenasko *Hetaireia paradosiakon spoudon* kultura elkargo-ko partaide izendatu dute eta Konstantinos E. Basiliakes beraren eskutik jaso zuen izendapen agiria maiatzaren 19an. Zorionak agertu dizkio batzarreak.

Miren Azkaratek lortu berria du, *Hitz konposatuak euskaraz* lanarekin Unibertsitatean doktoradutza. Atseginez ematen dizkio zorionak Euskaltzaindiak.

Eta besterik gabe amaitu da batzarrea.

* * *

2. Batzarrea

Donostian, Gipuzkoako Foru Diputazioaren batzar-aretoan, 1988.eko Maiatzaren 27an, egin du Euskaltzaindiak hileroko bere 2. batzarrea. Arratsaldeko 3 t'erdietan bildu dira, lehenengo batzar agirian agertzen direnez gain, beste hauek: J. M. Leizaola, ohorezkoa; J. A. Arana Martija, J. A. Arkotxa, P. Arregi, M. Atxaga, J. Etxaide, J. G. Etxebarria, J. M. Etxebarria, J. A. Loidi, L. M. Mugika eta J. J. Zearreta, urgazleak.

Goizeko bilkuraren berri

J. M. Satrustegi Idazkariak ematen du bilkura horren kontu, gai nagusiak garatuz.

“Euskal kompletibatzaileak: bilduma baterako” izeneko txostena irakurtzen du E. Knörr euskaltzainak. Sail hauetan banatzen du lana: 1. Perpaus kompletiboan forma ez-pertsonalak. 1.a. Aditz izena. 1.b. (Galdetzailea +) Partizipioa. 1.c. Galdetzailea + Aditz oina. 2. Perpaus kompletiboan forma pertsonalak. 2.a. Beste partikularik gabe +. 2.b. Partikula + 0. 2.c. Partikula, 2.b. horretan ageri direnak, salbu bait, gehi nola. 3. Perpaus kompletiboa baldintzaren itxuran. Adibide eta iruzkin ugarirekin osotzen du txostena. Jarraian, txostengile eta bildutako zenbaiten artean solas-eztabaida bat sortzen da.

“Un documento inédito de la estancia del Licenciado Poza en los Países Bajos” izeneko txostena, Carlos Gonzalez Etxegarai Bizkaiko Artxibari eta Bibliotekari ohiak igorritakoa, irakurtzen du J. L. Lizundiak. L. Mitxelena euskaltzaina zen gai hau prestatzeko, baina haren heriotzeagatik Gonzalez Etxegarai jaunak burutu du. Licenciado Pozaren bizitzari buruzko ikerketa interesgarria aurkezten da txostenean, xehetasun berri anitz emanez.

Azkenik, Xabier Azurmendi idazlea eta Uitziko alkatea hurrengo asteburuan, Ekainaren 4ean eta 5ean hain zuzen, Orixeren mendeurrenaren hasiera izango den ospakizun-egitarauaren berri ematera sartzen dira batzarrea.

Eta honekin, bukatutzat ematen da arratsaldeko batzarrea.

Fr. Luis Villasante
Euskaltzainburua

Jose M. Satrustegi
Idazkaria

1988-VII-1

Bilbon, Bizkaiko Foru Diputazioko jauregian, 1988ko uztailearen lehenean egin dute euskaltzain osoek hileroko bilera. Goizeko hamar t'erdietan bildu dira: L. Villasante burua, J. Haritschelhar buruordea, P. Altuna, P. Charritton, E. Erkiaga, J. Hiriart-Urruty, A. Irigoyen, F. Krutwig, E. Larre, J. M. Lekuona, Tx. Peillen, P. Salaburu, J. San Martin, J. M. Satrustegi eta P. Zabaleta, euskaltzainak; J. L. Lizundia idazkariordea.

E. Knörr jaunak ezin etorria adierazi du.

Maiatzeko batzar-agiria onartu da.

J. Gorostiaga euskaltzainaren heriotzea gertatu dela aditzera eman du euskaltzainburuak. Zenduaren bizia eta lanak aipatu ditu bere txostenean. 1950ean izendatua izan zen euskaltzain oso eta Nazario Oleagak eman zion erantzuna.

Jarraian, hutsunea iragarri du L. Villasantek eta bi hilabeteko epea irekirik gelditu da hautagaia aurkezteko. Abuztua oporretako denbora denez iraileko batzarrearte atzeratzen da legezko epea.

M. J. Urmeneta urgazle nafarraren hil-berria eman du gero J. M. Satrustegi idazkariak eta gerra ostean euskararen indarberritzeko ahaleginetan zenduaren lanak Nafarroan izan zuen garrantzia azpimarratu du bere txostenean.

***Euskera* aldizkaria**

Euskaltzaindiaren aldizkari ofiziala hobetzeko izendatu zen batzordeak bere proposamena aurkeztu du. *Euskera*-n bi parte ongi bereiztea gomendatzen da: I. Euskaltzaindiaren bizitze eta historiari dagozkiena eta, II. *Iker* eta *Jagon* saileko txosten eta bestelakoena. Bi aldizkaritan agertzea, nahiz urteko bi zenbakietatik bata Euskaltzaindiaren bizitzeari soilki, eta bestea *Iker* eta *Jagon* saileko txostenei bakarrik eskaintzea, arrazoi askorengatik, ez da komenigarri ikusten. Zenbaki bakoitzaren barnean egingo da, beraz, esandako banaketa.

Batzordeen lan monografiko luzeek ez dute bertan sartzerik izango. Horretarako badu Euskaltzaindiak sail berezi frango.

Euskaltzainek batzarreetara ekarritako lanen urritasuna ikusita, beraiei alfabetikoki txostenak eskatzeko asmo hura aurrera eramatea nahi da. Euskaltzainburuak eskutitz bana egina du zentzu horretan.

Hilabeteko denbora eman da aldizkariaren berrikuntzari dagozkion oharrak bidaltzeko.